

ΤΑ ΝΕΑ ΜΑΣ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ

ΔΕΛΤΙΟ

ΤΟΥ ΚΙΣΕ & ΤΩΝ

ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ
2018

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ

INFO@KIS.GR

PR@KIS.GR

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΙΣΕ

ΑΠΕΒΙΩΣΕ Ο τ. ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΚΙΣΕ Μ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΒΡΑΪΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΗΣΑΝ ΤΟΝ ΜΩΥΣΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΗ

Ο Ελληνικός Εβραϊσμός θρηνεί την απώλεια του τ. Προέδρου του ΚΙΣΕ αιμνήστου Μ. Κωνσταντίνη, του εμπνευσμένου και ακούραστου ηγέτη, του άξιου Εβραίου και ηθικού ανθρώπου, που έφυγε από τη ζωή στις 20 Σεπτεμβρίου 2018 σε ηλικία 86 ετών.

Από τη δεκαετία του 1970 ο Μωϋσής Κωνσταντίνης εργάστηκε για το Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδος και για τα ΕΛΤΑ, από το 1980 για το ΚΙΣΕ. Πενήντα χρόνια προσφοράς στον Ελληνικό Εβραϊσμό εκ των οποίων 13 θήτευσε ως Πρόεδρος του Δ.Σ. του ΚΙΣΕ. Όλη του τη ζωή την αφιέρωσε στην τεκμηρίωση της ιστορίας, στην προαγωγή του πολιτισμού και στην πολυαγαπημένη του οικογένεια. Και όλοι - οικογένεια, συγγενείς, συνεργάτες, και φίλοι απ' όλη την Ελλάδα, προσωπικότητες της πολιτικής και της Τέχνης- τον συνόδευσαν στην τελευταία του κατοικία, κατά την κηδεία του που έγινε στις 23.9.2018, στο εβραϊκό νεκροταφείο της Αθήνας.

Για τη ζωή και το έργο του Μωϋσή Κωνσταντίνη, για την προσφορά του στον Ελληνικό Εβραϊσμό και στην ευρύτερη κοινωνία, μίλησαν: ο πρόεδρος της Ι.Κ. Αθηνών Μίνος Μωϋσής, ο οποίος τόνισε ότι ο Μ. Κωνσταντίνης υπήρξε ένας «πλήρης άνθρωπος» έχοντας επιτύχει και προσφέρει τα μέγιστα στην οικογένειά του, την κοινότητά του, την κοινωνία και την εργασία του, ο πρόεδρος του ΚΙΣΕ Δαυίδ Σαλιέλ ο οποίος αναφέρθηκε στη θητεία του Μ. Κωνσταντίνη στο ΚΙΣΕ αλλά και στην προσωπική τους φιλία, ο γιός του Άρης Κωνσταντίνης, ο οποίος τον αποχαιρέτισε εκ μέρους της οικογένειας μιλώντας για τη μεγάλη παρακαταθήκη που αφήνει ο Μ. Κωνσταντίνης στα παιδιά και τα εγγόνια του, ο Σάββας Δάνδολος Γεν. Διευθυντής του Εμπορικού Τμήματος των ΕΛ.ΤΑ., ο οποίος μίλησε για το έργο του στον τομέα Φιλοτελισμού και στην ιστορία των Ελληνικών Ταχυδρομείων, η Διευθύντρια του Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδος Ζανέτ Μπαπτινού, εκ μέρους του προέδρου του ΕΜΕ Σαμουήλ Μάτσα, η οποία αναφέρθηκε στην αγάπη του Μ. Κωνσταντίνη για τη δημιουργία και το έργο του Μουσείου, και ο Μανώλης Γλέζος, ο οποίος αποχαιρέτισε τον φίλο Μ. Κωνσταντίνη με ένα ποίημα για το Ολοκαύτωμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ ΚΙΣΕ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΩΥΣΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος συνήλθε έκτακτα σήμερα, Πέμπτη 20 Σεπτεμβρίου 2018, μόλις πληροφορήθηκε τη θλιβερή είδηση του θανάτου του

ΜΩΥΣΗ Κανάρη ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΗ

ο οποίος διετέλεσε επί σειρά ετών (1998 – 2010 & 2015 – 2016) Πρόεδρος του Δ.Σ. του ΚΙΣΕ, αφού είχε προηγουμένως θητεύσει στη διοίκηση του ΚΙΣΕ ως Γεν. Γραμματέας (1991 – 1997) και ως πρόεδρος της Επιτροπής Δημοσίων Σχέσεων (1980 – 1991).

Το Δ.Σ. άκουσε τον κ. Πρόεδρο να περιγράφει την προσωπικότητα, τη δράση και την πολυετή προσφορά του εκλιπόντος στα κοινά, ο οποίος υπηρέτησε με ζήλο τον Ελληνικό Εβραϊσμό και παράλληλα υπήρξε άξιος οικογενειάρχης με οδηγό του πάντα τις εβραϊκές αξίες. Ο Πρόεδρος του ΚΙΣΕ τόνισε την ευρύτερη προσφορά του εκλιπόντος στην τεκμηρίωση της ιστορίας του Ελληνικού Εβραϊσμού, στην αναβάθμιση του κύρους του στην ελληνική κοινωνία, στη διατήρηση της ιστορικής μνήμης και του πολιτισμού και στη μάχη κατά του αντισημιτισμού. Ιδιαίτερη μνεία έγινε στο αξιόλογο συγγραφικό έργο του αιμνήστου Μ. Κωνσταντίνη, στο σπουδαίο αρχαιακό του υλικό, στην προσφορά του στο Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδος, στην κοινωνική και επαγγελματική του δράση μέσω των ΕΛ.ΤΑ., στην αγάπη του για το Ισραήλ και τη σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών, στη συμπαράστασή του προς όλες τις Εβραϊκές Κοινότητες της Ελλάδος αλλά και του εξωτερικού. Το Δ.Σ. του ΚΙΣΕ, αφού εξέφρασε την οδύνη του για την απώλεια του Μ. Κωνσταντίνη,

Αποφάσισε ομόφωνα:

1. Να παραστεί σύσσωμο το Δ.Σ. του ΚΙΣΕ στην κηδεία του εκλιπόντος.
2. Να εκφωνήσει επικήδειο ομιλία ο Πρόεδρος του ΚΙΣΕ κ. Δαυίδ Σαλιέλ.
3. Να εκφραστούν τα θερμά συλλυπητήρια του ΚΙΣΕ προς την οικογένειά του και να επιδοθεί το παρόν Ψήφισμα.
4. Να διατεθεί στη μνήμη του το συμβολικό ποσό των 2.000 ευρώ υπέρ του Lauder Σχολείου της Ισραηλιτικής Κοινότητας Αθηνών.
5. Να δημοσιευθεί το παρόν Ψήφισμα στον Εβραϊκό Τύπο.

Ο Πρόεδρος ΔΑΥΙΔ ΣΑΛΤΙΕΛ

Ο Γεν. Γραμματέας ΒΙΚΤΩΡ ΙΣ. ΕΛΙΕΖΕΡ

ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΟΥ ΕΒΡΑΪΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Εβραϊκού Μουσείου της Ελλάδος, συνήλθε έκτακτα σήμερα, 20 Σεπτεμβρίου 2018, μόλις πληροφορήθηκε τον αδόκητο θάνατο του αείμνηστου

ΜΩΨΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΗ

Αντιπρόεδρου του Δ.Σ. του Ε.Μ.Ε., θερμού υποστηρικτή του έργου του Εβραϊκού Μουσείου της Ελλάδος, του οποίου υπήρξε ιδρυτικό μέλος. Το Διοικητικό Συμβούλιο αφού άκουσε τον Πρόεδρο, κ. Σαμουήλ (Μάκη) Μάτσα, να περιγράφει την καίρια συμβολή του εκλιπόντος στην πραγματοποίηση των στόχων του Ε.Μ.Ε. και το σταθερό ενδιαφέρον του για την πρόοδο του Μουσείου, καθώς και να σκιαγραφεί τον ακέραιο χαρακτήρα, την ευρυμάθεια και το ήθος του,

αποφάσισε:

1. Να παραστεί εκπρόσωπος του Διοικητικού Συμβουλίου στην κηδεία.
2. Να επιδοθεί το παρόν ψήφισμα στην οικογένεια του εκλιπόντος.
3. Να διατεθεί στη μνήμη του, δωρεά υπέρ αγαθοεργών σκοπών.
4. Να δημοσιευθεί το παρόν ψήφισμα στα μέσα ενημέρωσης του Μουσείου.

Ο Πρόεδρος ΣΑΜΟΥΗΛ (ΜΑΚΗΣ) ΜΑΤΣΑΣ

Ο Ταμίας ΓΚΥ ΝΑΤΑΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΩΝ ΕΛ.ΤΑ. για τον θάνατο του Μ. Κωνσταντίνη

Τα Ελληνικά Ταχυδρομεία ανακοινώνουν με μεγάλη λύπη ότι σήμερα 20.9.2018 απεβίωσε ο Μωυσής Κ. Κωνσταντίνης, ένας πολύτιμος συνεργάτης με πολυετή προσφορά. Είναι μια μεγάλη απώλεια τόσο για τη σύγχρονη ιστορία του οργανισμού όσο και για την πολιτιστική και κοινωνική ζωή του τόπου μας.

Ο αείμνηστος Μωυσής Κωνσταντίνης από το 1970 μέχρι και σήμερα διετέλεσε Ειδικός Σύμβουλος των Ελληνικών Ταχυδρομείων για θέματα Φιλοτελισμού και μέλος του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Φιλοτελισμού των ΕΛΤΑ. Η αγάπη που έτρεφε για το φιλοτελισμό από νεαρή ηλικία τον οδήγησε στο να αναπτύξει μια σχέση πάθους για κάθε σειρά που εξέδωσαν τα Ελληνικά Ταχυδρομεία τα τελευταία 48 χρόνια. Υπήρξε μέλος της Αμερικανικής Φιλοτελικής Εταιρείας και του Διεθνούς Συνδέσμου Φιλοτελικού Τύπου, ενώ διετέλεσε για πολλά χρόνια Γενικός Γραμματέας της Ελληνικής Φιλοτελικής Εταιρείας. Ο σεβασμός που απολάμβανε στους κύκλους των φιλοτελιστών είχε ως αποτέλεσμα να γίνει επίτιμο μέλος πολλών ελληνικών Φιλοτελικών Εταιρειών. Τιμήθηκε με το Χρυσό Αετό της Αποκαλύψεως μετά Πατριαρχικού Διπλώματος από τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο Α' και έλαβε βραβεία, μετάλλια και διακρίσεις σε διεθνείς και πανελλήνιες ταχυδρομικές και φιλοτελικές εκθέσεις. Εξέδωσε πολλά άρθρα και εργασίες για την ιστορία των ταχυδρομείων και των γραμματοσήμων στον ελληνικό και διεθνή τύπο. Υπήρξε συνεργάτης για ταχυδρομικά και φιλοτελικά θέματα των εγκυκλοπαιδείων: Πάπυρος – Λαρούς – Μπριτάνικα, Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια κ.α. Συνέγραψε το εμβληματικό βιβλίο «Τα Ταχυδρομεία στην Ελλάδα» (Εκδ. «Ελληνικά Γράμματα/ΕΛΤΑ» 2002) που αποτελεί από τη μία την πληρέστερη καταγραφή της ταχυδρομικής κουλτούρας στην Ελλάδα και από την άλλη μια αφήγηση της συγκρότησης ενός δημόσιου οργανισμού με έντονα εξωστρεφή κοινωφελή σκοπό σε όλη τη διάρκεια του ελληνικού βίου. Με αυτό το corpus της ταχυδρομικής ιστορίας, ο Μωυσής Κ. Κωνσταντίνης κατέθεσε ένα έργο ζωής αλλά και ένα φόρο τιμής στην ταχυδρομική υπηρεσία. Για τη μελέτη του συγκέντρωνε υλικό επί δεκαετίες, με μεγάλη υπομονή και μεθοδικότητα.

Στην Αναμνηστική Σειρά Γραμματοσήμων «Μορφές του Ελληνικού Φιλοτελισμού», που κυκλοφόρησαν τα Ελληνικά Ταχυδρομεία στις 16 Νοεμβρίου 2017 και είναι αφιερωμένη σε μεγάλες προσωπικότητες του Ελληνικού Φιλοτελισμού, περιλαμβάνεται και γραμματόσημο με τον Μωυσή Κ. Κωνσταντίνη, το μοναδικό που απεικονίζει πρόσωπο εν ζωή, σε ένδειξη μεγάλης τιμής για την προσφορά του.

Ο Μωυσής Κ. Κωνσταντίνης διετέλεσε Πρόεδρος του Δ.Σ. του ΚΙΣΕ, του συντονιστικού οργάνου του Ελληνικού Εβραϊσμού, επί 13 χρόνια και υπήρξε ιδρυτικό μέλος και -από το 1974 μέχρι τον θάνατό του- Γεν. Γραμματέας και Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. του Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδος. Το βραβευμένο συγγραφικό έργο του, η προσφορά του στον Ελληνικό Εβραϊσμό, στην διατήρηση της ιστορικής μνήμης, σε θέματα παιδείας και πολιτισμού υπήρξαν ανεκτίμητα τόσο για την εβραϊκή κοινότητα όσο και για την ευρύτερη κοινωνία. Τα Ελληνικά Ταχυδρομεία εκφράζουν τη θλίψη τους για την απώλειά του και τα ειλικρινή συλλυπητήρια στην οικογένεια και στους οικείους του.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ & ΣΥΛΛΥΠΗΤΗΡΙΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΩΛΕΙΑ ΤΟΥ ΜΩΥΣΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΗ

Για την απώλεια του αειμνήστου Μωυσή Κωνσταντίνη, τέως Προέδρου του Δ.Σ. του ΚΙΣΕ, εκδόθηκαν Ψηφίσματα, ανακοινώσεις και συλλυπητήρια μηνύματα από Οργανισμούς και Ισραηλιτικές Κοινότητες, καθώς και προσωπικότητες από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Συγκεκριμένα:

- Ronald S, Lauder**, Πρόεδρος Παγκοσμίου Εβραϊκού Συνεδρίου WJC
- David Harris**, Διευθύνων Σύμβουλος Αμερικανικής Εβραϊκής Επιτροπής AJC
- Moshe Kantor**, Πρόεδρος Ευρωπαϊκού Εβραϊκού Συνεδρίου EJC
- Ιρίτ Μπεν Αμπά**, Πρέσβης του Ισραήλ και η Πρεσβεία του Ισραήλ
- Σεβ. Μητροπολίτης Μεσσηνίας **ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ**
- Νίκος Παππάς**, Υπουργός Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης
- Μάρκος Μπόλαρης**, Υφυπουργός Εξωτερικών
- Ρένα Δούρου** Περιφερειάρχης Αττικής
- Γιάννης Μπουτάρης**, Δήμαρχος Θεσσαλονίκης
- Geoffrey Pyatt**, Πρέσβης των ΗΠΑ
- Kate Smith**, Πρέσβης Μ. Βρετανίας
- Χρυσούλα Αλειφέρη**, Επικεφαλής του Γραφείου Συνδέσμου της Ελλάδας στην Πρίστινα
- Καθηγητής Ι.Μ. Κονιδάρης**, Πρόεδρος Εταιρείας Εκκλησιαστικού και Κανονικού Δικαίου
- Γεώργιος Πλουμίδης**, καθηγητής, διευθυντής Ελληνικού Ινστιτούτου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών σπουδών Βενετίας.
- Βασίλειος Τούντας**, Διευθυντής Φιλοτελικού και Ταχυδρομικού Μουσείου
- Παναγιώτης Δημητράς**, Εκπρόσωπος ΕΠΣΕ

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ Ι.Κ. ΕΛΛΑΔΟΣ - ΕΒΡΑΪΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ & ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ
ΟΠΑΙΕ, Ισραηλιτικές Κοινότητες: **ΑΘΗΝΩΝ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΛΑΡΙΣΑΣ, ΒΟΛΟΥ, ΤΡΙΚΑΛΩΝ, ΧΑΛΚΙΔΑΣ, ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, ΚΕΡΚΥΡΑΣ, ΡΟΔΟΥ.**

Επίσης: **ΑΜΚΕ** Συναγωγής Ετς Χαγίμ Χανίων, Σύλλογος Φίλων του ΕΜΕ, Μπενώτ, Γηροκομείο Σαούλ Μοδιάνο, Ίδρυμα Χαΐμούτσο Κόβο, **WIZO-ZIV** Θεσσαλονίκης.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΗΚΕ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΜΙΧΑΛΗ ΤΡΕΜΟΠΟΥΛΟΥ «ΤΑ ΤΡΙΑ Ε (ΕΕΕ) ΚΑΙ Ο ΕΜΠΡΗΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΑΜΠΕΛ – ΤΟ ΠΟΓΚΡΟΜ ΤΟΥ 1931 ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ»

«Με βάση την αντίληψη ότι η πατρίδα μας δεν είναι μια στιγμή μάχης στα σύνορα, αλλά ό,τι μας δίνει με τον τόπο μας και όχι η υπεράσπιση μιας συνέχειας από τον αρχαίο παρελθόν, που πολλές φορές δείχνει ότι δεν υπάρχει τόσο πλούσιο παρόν, ξεκίνησα την μελέτη και την έρευνα προσπαθώντας να ερμηνεύσω γιατί στην Θεσσαλονίκη είχαμε φαινόμενα όπως αυτό του Ψωμιάδη. Αυτή η έρευνα μου έδωσε τη δυνατότητα να συνδέσω την ιστορία με το φαινόμενο της ανόδου της ακροδεξιάς σήμερα» είπε ο Μιχάλης Τρεμόπουλος κατά την παρουσίαση του βιβλίου του: «Τα τρία Ε (ΕΕΕ) και ο εμπρησμός του Κάμπελ - το πογκρόμ του 1931 στη Θεσσαλονίκη», η οποία πραγματοποιήθηκε στις 27.9.2018 στην ΕΣΗΕΑ.

Πρόκειται για μια έρευνα 440 σελίδων, με αδημοσίευτο υλικό και φωτογραφίες που αναφέρεται σε ένα σημαντικό κεφάλαιο της προπολεμικής Θεσσαλονίκης. Η «Εθνική Ένωση Ελλάς» (ΕΕΕ ή 3Ε) ήταν μια οργάνωση που εμφανίστηκε το 1927 στη Θεσσαλονίκη, η οποία αναδείχθηκε μετά το 1929 σε σημαντική εθνικιστική, αντισιμητική και αντικομμουνιστική οργάνωση, συσπειρώνοντας χιλιάδες μέλη και δημιουργώντας δεκάδες παραρτήματα σε όλη την Ελλάδα καθώς και δορυφορικές ή συνεργαζόμενες οργανώσεις. Κορυφαία στιγμή της αντισιμητικής και φασίζουσας

δράσης της αποτελεί το πογκρόμ στο Κάμπελ αλλά και στους άλλους εβραϊκούς συνοικισμούς της πόλης τον Ιούνιο του 1931.

Η αναπληρώτρια καθηγήτρια Πολιτικής Επιστήμης στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, **Βασιλική Γεωργιάδου** υπογράμμισε ότι το βιβλίο του Μιχάλη Τρεμόπουλου, που ρίχνει φως στη σκοτεινή ιστορία της Θεσσαλονίκης, είναι μια απαιτητική εργασία και ερευνητικά μια έντιμη δουλειά, καθώς έχει μελετήσει την οργάνωση 3 Ε όσο κανείς και αποκαλύπτει πτυχές της που δεν γνωρίζαμε ως σήμερα.

«Η σύγχρονη ακροδεξιά αντλεί από προϋπάρχουσες δεξαμενές και μπορούμε να αντιμετωπίσουμε και τα «τρία Ε» ως μια τέτοια δεξαμενή. Οργανώσεις που επιδόθηκαν σε μορφές βίαιου ακτιβισμού, εκπαίδευσαν ένα κοινό ακολούθων σε τέτοιες μορφές βίαιης δράσης, έχουν αφήσει ένα αποτύπωμα. Και όπως η μνήμη αφήνει αποτυπώματα που μετουσιώνονται σε πολιτικές και ιδεολογικές ταυτότητες, έτσι και η στράτευση σε ακραίες μορφές δράσης, η ενεργητική ή παθητική υποστήριξη μορφών βίαιης δράσης, δημιουργεί πολιτικούς προσανατολισμούς. Το βιβλίο μας βοηθάει και στην αποκωδικοποίηση αυτών των προσανατολισμών» τόνισε.

Ο δημοσιογράφος και γ.γ. του Κεντρικού Ισραηλτικού Συμβουλίου Ελλάδος **Βίκτωρ Ελιέζερ** αναφέρθηκε στην πολύχρονη έρευνα και μελέτη του Μιχάλη Τρεμόπουλου για το σημαντικό αυτό κεφάλαιο της προπολεμικής Θεσσαλονίκης και υπογράμμισε ότι τα φαινόμενα του εθνικισμού, του φασισμού, του αντισιμιτισμού του μεσοπολέμου σίγουρα έχουν μεγάλη συνάφεια με σύγχρονες καταστάσεις και πρακτικές που πρέπει και να ερμηνευτούν και να αντιμετωπιστούν. «Το βιβλίο ανατρέπει την επικρατούσα άποψη ότι στην Ελλάδα δεν υπήρχε αντισιμιτισμός. Στην Ελλάδα υπήρχε αντισιμιτισμός και ο φασισμός και ο ναζισμός βρήκαν πρόσφορο έδαφος ώστε να υλοποιήσουν το στόχο. Η Ελλάδα όμως δεν ήταν και δεν είναι αντισιμιτική χώρα, διότι αν ήταν οι εμβρυϊκές κοινότητες δεν θα μπορούσαν να ακμάσουν στην οικονομική και στην πνευματική ζωή του τόπου» συμπλήρωσε.

Ο καθηγητής Νεώτερης Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών **Αντώνης Λιάκος**, αναφέρθηκε σε αντίστοιχα φαινόμενα στην Ευρώπη το ίδιο χρονικό διάστημα και μίλησε στον καθοριστικό ρόλο του Τύπου στην ανάπτυξη και τη διάδοση της επιθετικότητας εκείνη την περίοδο.

Τέλος, ο δημοσιογράφος της «Εφημερίδας των Συντακτών» **Δημήτρης Ψαρράς**, αφού παρομοίασε τη δράση της 3 Ε με τη δράση της Χ.Α. είπε ότι "τότε δεν εισακούστηκε ο Άγγελος Σικελιανός και σήμερα μάλλον δεν υπάρχει κανείς να μιλήσει".

Πηγή: ΑΠΕ-ΜΠΕ

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ ΤΟΥ ΚΙΣΕ

Ο Υφυπουργός Εξωτερικών, Μάρκος Μπόλαρης, συναντήθηκε στις 27.9.2018 με τον Πρόεδρο του Κεντρικού Ισραηλτικού Συμβουλίου Ελλάδος, Δαβίδ Σαλιτέλ, ο οποίος συνοδευόταν από τον Γεν. Γραμματέα, Βίκτωρα Ελιέζερ, και τον Γεν. Ταμία, Δανιήλ Μπεναρδούτ.

Κατά τη συνάντηση συζητήθηκαν θέματα που άπτονται δράσεων του ΚΙΣΕ σε διεθνές επίπεδο, καθώς και η παρουσία της Ελλάδας σε οργανισμούς και θεσμούς

που αφορούν στην καταπολέμηση του αντισημιτισμού και τη διαφύλαξη της μνήμης του Ολοκαυτώματος.

Από πλευράς του, ο κ. Υφυπουργός επεσήμανε τη διαρκή μέριμνα της Κυβέρνησης και του ίδιου προσωπικά για την προάσπιση της μνήμης των Ελλήνων Εβραίων θυμάτων του Ολοκαυτώματος, των οποίων η μαζική εξολόθρευση αποτελεί μία από τις τραγικότερες σελίδες της εθνικής μας ιστορίας, αλλά, συνάμα, και την προσπάθεια εξαλείψεως του αντισημιτισμού σε τοπικό και διεθνές επίπεδο μέσω της αναδείξεως της διαχρονικής προσφοράς του Ιουδαϊκού Ελληνισμού.

Τέλος, προτάθηκαν και συζητήθηκαν μελλοντικές κοινές δράσεις με άξονα τον πολιτισμό, αποβλέποντας ειδικότερα στον σεβασμό και στην προώθηση της ποικιλομορφίας των θρησκευτικών και πολιτιστικών παραδόσεων της Ελλάδας.

ΠΗΓΗ: Ανακοίνωση ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΤΟΥ SACC του EJC ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΡΙΣΕΩΝ

Στις 27.9.2018, έγινε στην Αθήνα ένα υψηλού επιπέδου Σεμινάριο για θέματα διαχείρισης κρίσεων με τίτλο «Ασφάλεια και Ανεκτικότητα της Κοινωνίας κατά τον 21^ο αιώνα: Νέες προκλήσεις» το οποίο διοργανώθηκε από το Κέντρο Ασφάλειας και Διαχείρισης Κρίσεων του Ευρωπαϊκού Εβραϊκού Συνεδρίου (SACC by EJC) και το Υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδος. Στο Σεμινάριο συμμετείχαν Έλληνες αξιωματούχοι μεταξύ των οποίων διπλωμάτες, βουλευτές, μέλη της Πολιτικής Προστασίας και του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου της Αθήνας, οι οποίοι μελέτησαν και ανέλυσαν τις δραματικές επιπτώσεις των πρόσφατων καταστροφικών πυρκαγιών που έπληξαν την Αττική.

Κατά τη διάρκεια του Σεμιναρίου, που πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα του Ερευνητικού Ινστιτούτου Ευρωπαϊκών και Αμερικανικών Μελετών (RIEAS), έγιναν ανοιχτές και σημαντικές συζητήσεις για τους τρόπους αντιμετώπισης κρίσεων ξεκινώντας από τις πρώτες αντιδράσεις, τους τρόπους επικοινωνίας, καθώς και την ανταλλαγή πληροφοριών με τις βέλτιστες πρακτικές.

«Στόχος μας είναι να μοιραστούμε την εμπειρία, τη γνώση και τις πρακτικές μας με τον ευρύτερο κόσμο, ο οποίος αντιμετωπίζει μεγάλες κρίσεις, όπως τις πρόσφατες καταστροφικές πυρκαγιές στην Ελλάδα», δήλωσε ο πρόεδρος του EJC κ. Μοσέ Κάντορ. «Ήρθαμε επίσης για να μάθουμε, και τα διδάγματα που αντλούνται απ' όσα συνέβησαν στην Ελλάδα είναι εξαιρετικά πολύτιμα για την αντιμετώπιση εκτάκτων και κρίσιμων καταστάσεων που συμβαίνουν σε όλο τον κόσμο». «Ελπίζουμε ότι η συνεργασία μας με Έλληνες αξιωματούχους και ειδικούς θα διασφαλίσει ότι οι αποτελεσματικότερες πρακτικές θα γίνουν γνωστές μεταξύ μας και πέρα από αυτό θα μπορούν να αξιοποιηθούν για να σωθούν αμέτρητες ζωές ανθρώπων».

Το Σεμινάριο παρακολούθησαν ειδικοί απ' όλο τον κόσμο και ακαδημαϊκοί με ειδικότητα στην αντιμετώπιση κρίσεων, καθώς και Έλληνες αξιωματούχοι και εκπρόσωποι της Αστυνομίας, του Στρατού και της Πολιτικής Προστασίας.

«Η ανταλλαγή πληροφοριών είναι η βασική προτεραιότητα για την ασφάλεια και την ανεκτικότητα», δήλωσε ο διευθυντής του RIEAS κ. Ιωάννης Νομικός. «Πρέπει να δημιουργηθεί αίσθημα εμπιστοσύνης και να σκεφτόμαστε συλλογικά ως ομάδα. Οι

«Έλληνες πρέπει να εκπαιδευτούν και να προσφέρουν ένα καλύτερο μέλλον στα παιδιά τους. Τα κόμματα και η κοινωνία γενικότερα δεν μπορούν να περιμένουν».

Το SACC του EJC εδρεύει στις Βρυξέλλες, απαρτίζεται από ειδικούς για την αντιμετώπιση κρίσεων και συνδράμει χώρες και κοινότητες ώστε να προετοιμάζονται και να διαχειρίζονται καταστάσεις επειγόντων περιστατικών χρησιμοποιώντας μέσα τελευταίας τεχνολογίας. Παρέχει επίσης τα απαραίτητα εργαλεία για τη στήριξη μιας Κοινότητας που βρίσκεται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, όπως π.χ. μία τρομοκρατική επίθεση ή μία φυσική καταστροφή.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος του SACC κ. Οφίρ Ρεβάχ δήλωσε: «Έχουμε ήδη ξεκινήσει να συμβουλευόμαστε πολλές Κυβερνήσεις, υπηρεσίες εκτάκτων αναγκών και Οργανισμούς με σκοπό να δημιουργήσουμε δίκτυα υποστήριξης σε όλο τον κόσμο, ώστε ο αντίκτυπος των κρίσεων να ελαττωθεί. Ο συντονισμός είναι το κλειδί για να δημιουργηθεί το κατάλληλο έδαφος ώστε να σωθούν όσες περισσότερες ανθρώπινες ζωές γίνεται».

ΠΗΓΗ: Δ.Τύπου EJC

ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΡΟΣ ΑΣΑΝΑ

Με αφορμή τον εορτασμό του Ρος Ασανά, ο Αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Φρανς Τίμερμανς εξέδωσε μήνυμα με ευχές προς τους Εβραίους της Ευρώπης στο οποίο μεταξύ άλλων σιγματίζει τον αντισιμιτισμό και αναφέρει την υποχρέωση θεσμών και κοινωνίας για την αντιμετώπισή του.

Χαρακτηριστικά επισημαίνεται στο μήνυμα: «Οι εβραίοι δεν πρέπει να αναρωτιούνται αν είναι ασφαλές να προβάλλουν την εβραϊκή τους ταυτότητα στις γειτονιές, στην πόλη ή την χώρα τους. Η Ευρώπη πρέπει να παραμείνει ένας τόπος όπου η εβραϊκή ζωή μπορεί να ευδοκιμεί και οι εβραίοι να μπορούν να ασκούν ελεύθερα τα θρησκευτικά τους καθήκοντα χωρίς φόβο ή περιορισμούς. Δεν έχει σημασία από πού προέρχεται το μίσος, αν είναι από την ακροδεξιά, την άκρα αριστερά, τον ισλαμικό εξτρεμισμό ή αν καλύπτεται με την μάσκα του αντισιωνισμού, είμαστε όλοι υποχρεωμένοι να αντιδράσουμε και να μιλήσουμε ανοιχτά».

Παράλληλα, ο Φράνς Τίμερμανς αναφέρει στο μήνυμά του δύο σημαντικές ιστορικές επετείες: "Αυτή των 70 χρόνων από την Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, καθώς και των 70 χρόνων από την Ίδρυση του Κράτους του Ισραήλ με την οποία υλοποιήθηκε το όνειρο του Εβραϊκού λαού για τη δημιουργία μιας εβραϊκής πατρίδας".

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ ΠΑΡΕΣΤΗ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΤΗ ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΠΑΡΙΣΙΟΥ

Ο Πρόεδρος της Γαλλίας Εμανουέλ Μακρόν παρέστη σε λειτουργία στη Συναγωγή του Παρισιού που πραγματοποιήθηκε την παραμονή του εορτασμού της εβραϊκής πρωτοχρονιάς (Ρος Ασανά). Ο Εμανουέλ Μακρόν είναι ο πρώτος εν ενεργεία Πρόεδρος της Γαλλίας που συμμετέχει σε θρησκευτική λειτουργία.

Κατά τη διάρκεια της παρουσίας του στη Συναγωγή δωρήθηκε στον Πρόεδρο της Γαλλίας ένα βάζο μέλι, το οποίο είθισται να προσφέρεται κατά την εβραϊκή πρωτοχρονιά. Κατά τη τελετή ο Πρόεδρος της Γαλλίας δεν απηύθυνε χαιρετισμό διότι στη Γαλλία υπάρχει σαφής διαχωρισμός μεταξύ Κράτους και θρησκείας.

Στη λειτουργία παρέστησαν μεταξύ άλλων ο τ. Πρόεδρος της Γαλλίας Νικολά Σαρκοζί, ο Πρόεδρος της Γαλλικής Γερουσίας Ζεράρ Λαρσέ και η δήμαρχος του Παρισιού Αν Ινταλγκό. Τον Πρόεδρο της Γαλλίας καλωσόρισαν ο Αρχιραββίνος της Γαλλίας Χαΐμ Κορσία, ο πρόεδρος της Θρησκευτικής Επιτροπής του ΚΙΣ Γαλλίας Ζοέλ Μεργκουί και ο Αρχιραββίνος του Παρισιού Μισέλ Γκουγκενχάϊμ.

Κατά τη διάρκεια των ομιλιών, οι ηγέτες της Εβραϊκής Κοινότητας της Γαλλίας εξέφρασαν στο Γάλλο Πρόεδρο την ανησυχία τους για την αύξηση του αντισημιτισμού στη χώρα.

Συγκεκριμένα ο κ. Ζοέλ Μεργκουί ανέφερε: «Τα παιδιά μας φεύγουν» γιατί «η Γαλλία, μία χώρα που προσέφερε άσυλο, γίνεται χώρα εξορίας για τους Εβραίους». Πρόσθεσε επίσης πως η θρησκευτική τελετουργική σφαγή, η περιτομή και η καθιέρωση αργίας κατά τη διάρκεια των θρησκευτικών εορτών «δεν πρέπει πλέον να θεωρούνται ως παραχωρήσεις στο περιθώριο του νόμου... αλλά προφανείς ελευθερίες».

ΠΗΓΗ: JTA

ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΩΡΕΑ ΤΗΣ Ι.Κ. ΑΘΗΝΩΝ ΣΤΗΝ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ

Κατόπιν συλλογής δωρεών των μελών της Ισραηλιτικής Κοινότητας Αθηνών, ο Αρχηγός του Πυροσβεστικού Σώματος Αντιστράτηγος Β. Ματθαίοπουλος ευχαριστεί τους εκπροσώπους της Ι.Κ.Α. Πρόεδρο Μίνο Μωυσή και Διευθύντρια Δ.Υ. Τάλυ Μαΐρ, επιδίδοντας τιμητική πλακέτα για την δωρεά σε είδος ύψους 6.000€ που έκανε η Κοινότητα στην Πυροσβεστική προκειμένου να βελτιώσει περαιτέρω τον εξοπλισμό της (φωτογραφία).

Πηγή: ιστότοπος Ι.Κ. Αθηνών

ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

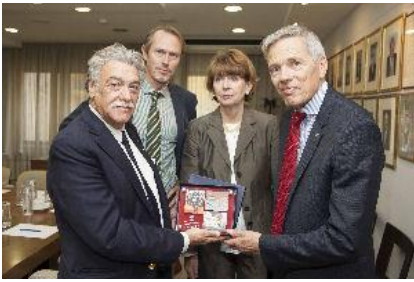

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΗΣ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΚΟΛΩΝΙΑΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Με αφορμή την 30^η επέτειο της αδελφοποίησης των πόλεων της Θεσσαλονίκης και της Κολωνίας πολυμελής αντιπροσωπία με επικεφαλής τη Δήμαρχο Κολωνίας, κα Henriette Reker επισκέφθηκε από τις 2 έως τις 4 Οκτωβρίου 2018 την πόλη μας.

Στις 3.10.2018, η Δήμαρχος της Κολωνίας αρχικά κατέθεσε στεφάνι στο Μνημείο Ολοκαυτώματος και στη συνέχεια η αποστολή πραγματοποίησε επίσκεψη στα

γραφεία της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης, όπου είχε την ευκαιρία να συζητήσει με τα μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου θέματα κοινού ενδιαφέροντος.

Κατά τη διάρκεια της συνάντησης ο Πρόεδρος της Ι.Κ. Θεσσαλονίκης, κ. Δαυίδ Σαλιέλ έθεσε το θέμα των ολοένα αυξανόμενων φαινομένων αντισημιτισμού και ρατσισμού στην Ευρώπη δίνοντας το έναυσμα για ανταλλαγή απόψεων αναφορικά με τους τρόπους αντιμετώπισής τους. Στη συνέχεια συζητήθηκε εκτενώς το θέμα της συνεργασίας και ανταλλαγής τεχνογνωσίας μεταξύ του Εβραϊκού Μουσείου της Κολωνίας, του Εβραϊκού Μουσείου Θεσσαλονίκης και του υπό δημιουργία Μουσείου Ολοκαυτώματος της Ελλάδας. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έδειξαν οι επισκέπτες για τη συνεργασία με την ΙΚΘ σε θέματα νεολαίας και εκπαίδευσης. Η αντιπροσωπία, τέλος, ξεναγήθηκε στο Εβραϊκό Μουσείο Θεσσαλονίκης και στη Συναγωγή Μοναστηριωτών.

Πηγή: Δ. Τύπου Ι.Κ. Θεσσαλονίκης

ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ Β Ο Λ Ο Υ

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ Ι.Κ. ΒΟΛΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΡΟΣ ΑΣΑΝΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Πραγματοποιήθηκε το βράδυ της Κυριακής 9 Σεπτεμβρίου 2018, στο Κοινοτικό Κέντρο της Ισραηλιτικής Κοινότητας Βόλου, το εορταστικό δείπνο για τον γιορτασμό της νέας Εβραϊκής Χρονιάς 5779.

Με την παρουσία τους τίμησαν την Κοινότητα ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Δημητριάδος και Αλμυρού κ. Ιγνάτιος και πολλοί φίλοι της Κοινότητας, κάμποι εξ αυτών με θεσμικό ρόλο.

Η ιδιαίτερα συμβολική παρουσία του Μητροπολίτη κ. Ιγνατίου και οι λόγοι που ανταλλάχθηκαν μεταξύ του Προέδρου της Ισραηλιτικής Κοινότητας Βόλου κ. Μαρσέλ Σολομών και του Σεβασμιότατου, απηχούν την πολύ καλή συνεργασία, τον αλληλοσεβασμό και την αλληλοεκτίμηση που υπάρχει μεταξύ της Κοινότητας και της τοπικής Εκκλησίας.

Η συνεχής προσπάθεια εξωστρέφειας και διάδρασης της Κοινότητας με την τοπική κοινωνία και τους φορείς, έχει συναντηθεί με την διαρκή δράση του Σεβασμιότατου εναντίον κάθε μορφής μισαλλοδοξίας και ρατσισμού.

Η συμβολική παρουσία του στο εορταστικό δείπνο και οι θερμοί του λόγοι, αποδεικνύουν την θέλησή του να συνεχίσει να κάνει πράξη τις επιταγές της αγάπης και της αλληλεγγύης προς όλους ανεξαιρέτως.

Η θερμή ανταπόκριση των φίλων της Κοινότητας συμπλήρωσε μια βραδιά χαρούμενη και εορταστική, με ευχές για μια καλή και παραγωγική χρονιά για όλους. Παράλληλα, ενδυνάμωσε την απόφαση της Κοινότητας, να συνεχίσει, σύμφωνα με τις δυνατότητες της, τις δράσεις επ' ωφελεία της τοπικής κοινωνίας.

Πηγή: Ταχυδρόμος Βόλου, 9.9.2018

ΨΗΦΙΣΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ Σ.Ε. ΚΟΕΝ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ισραηλιτικής Κοινότητας Βόλου, συνεδρίασε εκτάκτως σήμερα, Τρίτη 25 Σεπτεμβρίου 2018 στις 12 το μεσημέρι, μόλις πληροφορήθηκε το θάνατο και την αποτέφρωση της

Σάρας-Ερμιόνης Η. Κοέν

Σύζυγος του μεγάλου δωρητή της Κοινοτήτάς μας, Ηλία Σ. Κοέν- καπνεμπόρου.

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΟΜΟΦΩΝΑ

- α. Να εκφραστούν τα θερμά συλλυπητήρια του Δ.Σ. στην οικογένειά της.
- β. Να επιδοθεί το ψήφισμα στους οικείους της.
- γ. Να διατεθεί στην μνήμη της το ποσό των 300 ευρώ σε ευαγή ιδρύματα της πόλης μας.
- δ. Να δημοσιευτεί το παρόν ψήφισμα στις τοπικές εφημερίδες «Η Θεσσαλία & «Ταχυδρόμος» και στο ενημερωτικό Δελτίο του Κ.Ι.Σ.Ε. “Τα Νέα μας”.

Ο Πρόεδρος ΜΑΡΣΕΛ ΣΟΛΟΜΩΝ
Ο Γ.Γραμματέας ΒΙΚΤΩΡ ΦΙΛΟΣΩΦ

ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΙΠΟΥΡ & ΒΡΑΒΕΥΣΕΙΣ ΟΜΟΘΡΗΣΚΩΝ 2018

Ο φετινός εορτασμός του Γιάμ Κιπούρ στα Γιάννενα συγκέντρωσε περισσότερο κόσμο από κάθε άλλη χρονιά, αφού περισσότεροι από 300 επισκέπτες από την Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, την Αμερική, το Ισραήλ, τη Γαλλία και τη Γερμανία, ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα της Κοινοτήτάς μας και έφτασαν με κάθε μέσο στην πόλη μας για να γιορτάσουν μαζί μας τη μεγαλύτερη γιορτή του Ιουδαϊσμού, να απολαύσουν τις γνήσιες Ρωμανιώτικες μελωδίες και να βιώσουν τα μοναδικά συναισθήματα που νοιώθει όποιος κάνει Κιπούρ στην ιστορική Συναγωγή μας με την εκπληκτική ακουστική.

Ανάμεσά τους, ο Πρέσβης της Τσεχίας, κ. Jan Bondy, ο Σοφολογιάτατος πρώην Ραβίνος Αθηνών Ισαάκ Μιζάν, ο τέως Υπουργός Τάσος Γιαννίτσης, ο Πρόεδρος του ΟΠΑΙΕ Δαυίδ Ταραμπουλούς, ο πρώην Πρόεδρος της Ι.Κ. Αθηνών Ισαάκ Μορδεχάι, η υποδιευθύντρια του Ευρωπαϊκού Κέντρου Εβραϊκής Μουσικολογίας που εδρεύει στο Ανόβερο της Γερμανίας Dr. Miranda Crowdus, ο επίτιμος διδάκτορας του Τμήματος Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, συγγραφέας Σταύρος Ζουμπουλάκης, η Πρόεδρος του Συλλόγου Φίλων του Ελληνικού Εβραϊσμού και Διευθύντρια του Μουσείου που στεγάζεται στη Συναγωγή Ιωαννιτών της Νέας Υόρκης, κ. Μάρσια Χαντάντ-Οικονομοπούλου, εκδότες και δημοσιογράφοι τοπικών εφημερίδων, καθώς και αρκετοί απλοί συμπολίτες μας που έχουν επανειλημμένως εκφράσει και συνεχίζουν να εκφράζουν έμπρακτα τη φιλία και υποστήριξή τους στην Κοινοτήτά μας.

Το μεσημέρι της παραμονής της μεγάλης γιορτής ο θρησκευτικός μας λειτουργός κ. Χαΐμ Ισχακίς τέλεσε μνημόσυνα στο νεκροταφείο και ανέπεμψε την ειδική επιμνημόσυνη δέηση και το Καντίς στη μνήμη των Γιαννιωτο-Εβραίων θυμάτων του Ολοκαυτώματος.

Το βράδυ της παραμονής τελέστηκε με μεγάλη κατάνυξη η λειτουργία του Καλ-Νιδρέ. Τις πύλες του Εχάλ άνοιξε ο Πρόεδρος της Ι.Κ Ιωαννίνων κ. Μωυσής Ελισάφ, ενώ τα επτά Σεφαρίμ δόθηκαν τιμής ένεκεν σε επιφανείς επισκέπτες με Γιαννιώτικη καταγωγή. Το Σέφερ Καλ-Νιδρέ, που χρονολογείται από τις αρχές του 15^{ου} αιώνα και πρόσφατα αναπαλαιώθηκε χάρη στην ευγενική πρωτοβουλία του προϊσταμένου

της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων, κ. Κωνσταντίνου Σουέρεφ, δόθηκε στον κ. Ηλία Νεγρίν.

Στη πρωινή λειτουργία, ανήμερα της μεγάλης γιορτής, ο κ. Ισακλής κάλεσε στο Σέφερ όσους ήθελαν να μνημονεύσουν τους αποβιώσαντες συγγενείς τους και να κάνουν δωρεές για τους ιερούς σκοπούς της Κοινότητάς μας. Μετά την ανάγνωση της Αφταρά τέλεστηκε μνημόσυνο στη μνήμη του επί σειράν ετών ιερούργου της Κοινότητάς μας, κ. Σαμουήλ Ααρών Κοέν.

Νωρίς το απόγευμα ξεκίνησε η λειτουργία της Μινχά και ακολούθησε η λειτουργία της Νείλά, όπου η Συναγωγή μας κατακλύστηκε στην κυριολεξία από επισκέπτες κάθε ηλικίας. Χάρη στα Ελληνικά προσευχολόγια των κ.κ. Ασσέρ Ραφαήλ Μωυσή και Χαΐμ Ισακκή, καθώς και στο πρόσφατα εκδοθέν προσευχολόγιο του πρώην Ραβίνου Αθηνών κ. Ισαάκ Μιζάν, οι παρευρισκόμενοι είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν ευλαβικά όλη τη λειτουργία, η οποία ολοκληρώθηκε μέσα σε κλίμα έντονης κατάνυξης με την πατροπαράδοτη Ιερατική Ευλογία και τον συγκλονιστικό ήχο του Σοφάρ που προκάλεσε σε όλους ρίγη συγκίνησης.

Αμέσως μετά, κόψαμε τη νηστεία όλοι μαζί σε γνωστό ξενοδοχείο της πόλης μας όπου η Κοινότητα παρέθεσε γεύμα στα μέλη της και σε όλους τους επισκέπτες.

Μετά τη λήξη του δείπνου έλαβε χώρα η τελετή ανακήρυξης των κ.κ. Ραφαήλ Μωυσή και Μωρίς Χατζή, ως επίτιμων μελών της Κοινότητάς μας για την πολυετή προσφορά τους, καθώς και η τελετή βράβευσης του αγαπημένου μας λειτουργού, κ. Χαΐμ Ισακκή, ο οποίος έχει προσφέρει πολλά όχι μόνο στην Κοινότητά μας αλλά και σε όλες τις επαρχιακές Κοινότητες της Ελλάδας, συνεχίζοντας τη μακρά παράδοση των μεγάλων Ρωμανιωτών Χαζανείμ.

Τον λόγο πήρε αρχικά η αεικίνητη γραμματέας της Κοινότητας, κ. Αλλέγρα Μάτσα, η οποία ευχήθηκε Χρόνια Πολλά και ευχαρίστησε στα Ελληνικά, Αγγλικά και Εβραϊκά όλους τους επισκέπτες για την παρουσία τους στα Γιάννενα, και τον κ. Ισακκή για την μοναδική λειτουργία του. Ακολούθησε ο Πρόεδρος της Κοινότητας, κ. Μωυσής Ελισάφ, ο οποίος αφού πρώτα ευχήθηκε με τη σειρά του τα Χρόνια Πολλά και ευχαρίστησε τους επισκέπτες για την ηθική και υλική υποστήριξή τους και στη συνέχεια ανέπτυξε το βιογραφικό των τιμώντων προσώπων.

Πρώτος βραβεύτηκε ο κ. Ραφαήλ Μωυσής, γόνος της θρυλικής οικογένειας του Δαβιτσών Εφέντη Λεβή και συγγραφέας του εξαιρετικού βιβλίου που φέρει το τίτλο «Κληροδότημα» και είναι βασισμένο στο πολύτιμο αρχείο του πατέρα του, Ασσέρ Ραφαήλ Μωυσή, ενός από τους πιο διακεκριμένους Ελληνο-Εβραίους ηγέτες, που σφράγισε με το έργο, την προσωπικότητα και το πνεύμα του, την μεταπολεμική πορεία του Ελληνικού Εβραϊσμού στα δύσκολα χρόνια της αναδιοργάνωσης των Εβραϊκών Κοινοτήτων, μετά το καταστροφικό πέρασμα της Ναζιστικής λαίλαπας.

Στη συνέχεια βραβεύτηκε ο κ. Μωρίς Χατζής, πρώην εκδότης της ηλεκτρονικής εφημερίδας «Η Κρησάρα», ο οποίος αναλαμβάνει κάθε χρόνο την οργάνωση της μετάβασης των επισκεπτών από την Αθήνα.

Η εκδήλωση έκλεισε με την βράβευση του θρησκευτικού μας λειτουργού κ. Χαΐμ Ισακκή, ο οποίος με μια πολύ συγκινητική και ανθρώπινη ομιλία ανέφερε τα γεγονότα που τον ώθησαν μετά τον θάνατο του πατέρα του το 1996 να σταματήσει το εμπόριο και να αφιερώσει τη ζωή του στην αναβίωση της Εβραϊκής ζωής στις

μικρές σε πληθυσμό, αλλά σπουδαίες σε ιστορία επαρχιακές Κοινότητες της Ελλάδας.

Θέλουμε να ευχαριστήσουμε θερμά όλους τους επισκέπτες που μας τίμησαν και φέτος με την παρουσία τους. Η συμπαράστασή τους δίνει ζωή στην Κοινότητά μας που αγωνίζεται σε πολύ δύσκολους καιρούς να διατηρήσει ότι απέμεινε από την σπουδαία πολιτιστική της κληρονομιά. Ανανεώνουμε το ραντεβού μας για του χρόνου και καλούμε όλους τους ομόθρησκους να έρθουν να γιορτάσουν μαζί μας το Γιόμ-Κιπούρ στα Γιάννενα για να ζήσουν μία πραγματικά αξέχαστη εμπειρία!

I.K. Ιωαννίνων

Η «ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ» ΜΙΑΣ ΣΥΝΑΓΩΓΗΣ – ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΗ ΣΥΝΑΓΩΓΗ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Η μνήμη μιας παλιάς Συναγωγής μέσα σε μία άλλη Συναγωγή και μαζί η πολιτιστική κληρονομιά των Ιωαννίνων, μια ιστορία συνύπαρξης διαφορετικών θρησκευτικών κοινοτήτων επί αιώνες που αντέχει ακόμα.

Στη Συναγωγή των Ιωαννίνων εκτίθενται αυτή την περίοδο αρχιτεκτονικά μέλη και αναθηματικές επιγραφές από την κατεστραμμένη Νέα Συναγωγή Χαντάς των Ιωαννίνων, σε μια έκθεση που διοργανώθηκε με την επιμέλεια του Εβραϊκού Μουσείου της Ελλάδας.

Πρόκειται για ψηφίδες που ανοίγουν ένα παράθυρο στην ιστορία της εβραϊκής κοινότητας των Ιωαννίνων και δείχνουν πόσο ζωντανή και δημιουργική ήταν μέχρι και την εξόντωση των περισσότερων μελών της από τους ναζί το 1944, ενώ παράλληλα αναδεικνύουν και τα Γιάννενα ως μια πόλη σε εγρήγορση, μια πόλη που έχει τη δύναμη να προβάλλει το πλούσιο πολυπολιτισμικό παρελθόν και παρόν της.

Παράλληλα, όμως, η ίδια η έκθεση δείχνει ότι η εβραϊκή κοινότητα των Ιωαννίνων σήμερα μπορεί να έχει πλέον λιγότερα από 50 μέλη, έχει όμως μια δυναμική που της επιτρέπει να αποτελεί σημείο αναφοράς σε διεθνές επίπεδο.

Εκατοντάδες επισκέπτες της πόλης κάθε χρόνο, κυρίως από το Ισραήλ, αλλά και από την Ευρώπη και τις ΗΠΑ αναζητούν τα σημάδια αυτής της μακράς ιστορικής και πολιτισμικής διαδρομής των Γιαννιωτοεβραίων.

Κατά το διήμερο της μεγάλης γιορτής του Γιόμ Κιπούρ στις 18-19 Σεπτεμβρίου, η Συναγωγή στο Κάστρο των Ιωαννίνων γέμισε από πιστούς και επισκέπτες που είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν από κοντά ένα θρησκευτικό μνημείο των προγόνων τους, αλλά και έναν σύγχρονο λατρευτικό χώρο με ιδιαίτερο πολιτισμικό φορτίο, από τους σημαντικότερους στην Ελλάδα και τα Βαλκάνια.

Εκεί, στη μια πλευρά, ανάμεσα στις αναμνηστικές πλάκες που γεμίζουν τους τοίχους ολόγυρα με τα ονόματα των 1.850 Γιαννιωτών Εβραίων που χάθηκαν στα στρατόπεδα συγκέντρωσης Άουσβιτς - Μπιρκενάου τον Απρίλιο του 1944, η μικρή έκθεση για τη Νέα Συναγωγή προκαλεί συγκίνηση.

Υπήρξαν πολλές καλές μέρες για την κοινότητα και την πόλη, μέρες γιορτής και χαράς, συναντήσεων, καθημερινές στιγμές, όλα όσα προσπαθούν να χωρέσουν σήμερα μέσα σε λίγες φωτογραφίες, εκθέματα και αφηγήσεις.

Η έκθεση περιέχει τα λίγα αρχιτεκτονικά στοιχεία που εντοπίστηκαν σε ιδιωτικές οικίες και κήπους της πόλης και παραδόθηκαν στην κοινότητα ώστε να μην είναι

μόνο ανάμνηση ένας χώρος που έως πριν από 80 χρόνια γέμιζε με τις αγωνίες, τα «πιστεύω» και τις ευχές τόσων πολλών ανθρώπων.

Από τα μέσα του 19ου αιώνα στα Γιάννενα λειτουργούν δύο Συναγωγές. Η Νέα Ιερά Συναγωγή (Καχάλ Καντός Χαντάς), ή «Εξω Συναγωγή» επειδή χτίστηκε έξω από το Κάστρο, βρισκόταν στο τέλος της Μεγάλης Ρούγας, όπως έλεγαν τη σημερινή οδό Γιοσέφ Ελιγιά στις εβραϊκές συνοικίες της πόλης, κοντά στη λίμνη, και εγκαινιάστηκε το 1841.

Κατά τη διάρκεια της Κατοχής χρησιμοποιήθηκε από τους ναζί ως φυλακή και υπέστη φθορές ενώ μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο λειτούργησε και ως σχολείο. Κατεδαφίστηκε, όμως, τη δεκαετία του 1960, ώστε να δοθεί χώρος σε πολυκατοικίες, στέγη για τα λιγοστά μέλη της κοινότητας που επέζησαν μετά τον πόλεμο και δεν είχαν σπίτι.

Η Παλαιά Συναγωγή. Η Παλαιά Ιερά Συναγωγή (Καχάλ Καντός Γιασάν), ή «Μέσα Συναγωγή», που φιλοξενεί και την έκθεση, βρίσκεται μέσα στο Κάστρο και οι απαρχές της εντοπίζονται στον 17ο αιώνα.

Η μορφή που έχει σήμερα είναι από το 1826 και διατηρεί τον ιδιαίτερο ρωμανιώτικο χαρακτήρα. Μέλη της πρέπει να αναζήτησαν χώρο για μια νέα Συναγωγή έξω από το Κάστρο όταν αυξήθηκε ο πληθυσμός με μετανάστες από τη Σικελία και την Κέρκυρα κατά τον 16ο αιώνα κι εκεί κάπου βρίσκεται η απαρχή για τη λειτουργία δύο Συναγωγών ταυτόχρονα στην πόλη, μία μέσα και μία έξω από την καστρινή πολιτεία.

Η Παλαιά Συναγωγή σήμερα λειτουργεί μόνο κατά τις μεγάλες γιορτές, αλλά κάποιες μέρες ανοίγει και για τους επισκέπτες.

Για χάρη της «Εφ.Συν.» άνοιξε με ευχαρίστηση και το Εχάλ (Ιερά Κιβωτός), μέσα στο οποίο κρατούνται οι κύλινδροι της Πεντατεύχου (Τορά).

Τα λατρευτικά αντικείμενα διασώθηκαν στην Κατοχή σε μια κρύπτη λίγο πριν γίνει η επίταξη του κτιρίου από τους Γερμανούς και επιστράφηκαν μετά τον πόλεμο στους πρώτους Εβραίους που επέστρεψαν, ενώ η πρωτοβουλία του δημάρχου Δ. Βλαχλειδή τότε να μεταφέρει στο κτίριο της Συναγωγής τα βιβλία της βιβλιοθήκης της πόλης το διατήρησε και ακέραιο.

Η εικόνα του κυλίνδρου που αποκαταστάθηκε πρόσφατα από τους συντηρητές της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων είναι υπέροχη. Ανθη πάνω στο ξύλο, που φαίνεται ότι έχει ηλικία πέντε αιώνων, και πίσω ο πάπυρος από δέρμα ελαφιού. Μία εικόνα που συμπυκνώνει την πίστη, την ιστορία, τον πολιτισμό ως απάντηση σε όσα δραματικά φέρνει μαζί του ο χρόνος, αλλά και μια αίσθηση αισιοδοξίας για το μέλλον που την κρατάς φεύγοντας.

Πηγή: [Εφημερίδα των Συντακτών, 6.10.2018, του Φιλήμωνα Καραμήτσου](#)

ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ Χ Α Λ Κ Ι Δ Α Σ

Οι μεγάλες γιορτές έγιναν και φέτος με μεγαλοπρέπεια στην μικρή μας κοινότητα. Το Ρος Ασσανά την Συναγωγή λειτούργησε ο κ. Χαΐμ Ισχακίς με τη βοήθεια του κ. Μηνά Λεβή. Έγιναν τα Σελιχότ και η καθιερωμένη λειτουργία της ημέρας καθώς και το Τασλίχ το απόγευμα.

Το Κιπούρ έγινε η λειτουργία από τον Ραββίνο κ. Χέντελ Μέντελ με την συμμετοχή πλήθους κόσμου, μελών και επισκεπτών. Τον Ραββίνο συνόδεψε στη λειτουργία ο

κ. Βίκτωρ Μπορμπόλης, τον οποίο και ευχαριστούμε πολύ. Το βράδυ κόψαμε Τανίτ στην αυλή της Συναγωγής με γλυκά και αναψυκτικά, προσφορά της οικογένειας Χέντελ και της κοινότητας.

Την παραμονή του Σουκώτ, τα μέλη της κοινότητας ετοίμασαν παραδοσιακά την Σουκά. Για δύο βραδιές, μετά την λειτουργία Αρβίτ από τον κ. Ισχακή, ακολούθησε Κιντούς και δείπνο στην Σουκά, προσφορά της κοινότητας.

Ευχόμαστε ολόψυχα υγεία και οικογενειακή ευτυχία σε όλους τους ομοθρήσκους και για το Σιμχά Τορά θερμές ευχές στους Χατανίμ κ.κ. Αβραάμ Καταλάν και Βενιαμίν Κοέν.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΙΗΡΑ ΣΤΑ ΤΡΙΚΑΛΑ

9 - 11 Νοεμβρίου 2018

Φέτος, τα **Τρίκαλα** είναι η πόλη που φιλοξενεί τις εκδηλώσεις του ΙΗΡΑ και η Ισραηλιτική Κοινότητα θα προβάλλει την πλούσια πολιτισμική κληρονομιά και τις ρίζες της, παρουσιάζοντας παράλληλα το έργο αναστήλωσης της **ιστορικής Συναγωγής Καλ Καδός Γιαβανίμ**, η οποία διασώζεται χάρη στις δωρεές ομοθρήσκων από την Ελλάδα και το εξωτερικό και στην χορηγία της Γερμανίας.

Από 9 – 11 Νοεμβρίου 2018 ο Ελληνικός Εβραϊσμός και διπλωματικές αντιπροσωπείες των χωρών-μελών της Διεθνούς Συμμαχίας για τη Μνήμη του Ολοκαυτώματος (ΙΗΡΑ), θα βρεθούν στα **Τρίκαλα** συμμετέχοντας σε σειρά πολιτιστικών εκδηλώσεων μνήμης του Ολοκαυτώματος, που διοργανώνονται στο πλαίσιο της φετινής Ιταλικής προεδρίας του ΙΗΡΑ.

Τις εκδηλώσεις συνδιοργανώνουν: η Πρεσβεία της Ιταλίας στην Ελλάδα, ο Δήμος Τρικάλων, η Ελληνική Αντιπροσωπεία στον ΙΗΡΑ, το Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο Ελλάδος και το Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδος, με τη συνεργασία και την υποστήριξη των Ισραηλιτικών Κοινοτήτων Θεσσαλονίκης και Τρικάλων, της Ιταλικής Σχολής Αθηνών, του Μουσείου Βασίλης Τσιτσάνης και του Πολιτιστικού Κέντρου Αθανάσιος Τριγώνης των Τρικάλων.

Στο πρόγραμμα των δραστηριοτήτων συγκαταλέγονται: **αποκαλυπτήρια του Μνημείου Ολοκαυτώματος**, σε κεντρικό σημείο των Τρικάλων με τη συμμετοχή της Χορωδίας της **Ι.Κ. Θεσσαλονίκης**, **έκθεση του Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδος** για το Ολοκαύτωμα των Ελλήνων Εβραίων, **διάλεξη για τους Εβραίους των Τρικάλων**, **βιβλιοπαρουσίαση**, **συναυλία της ορχήστρας του Μουσείου Τσιτσάνης**, **μουσικό πρόγραμμα**, **επίσκεψη στην υπό αναστήλωση Συναγωγή Τρικάλων** και **Καμπαλάτ Σαμπάτ** στο Πνευματικό Κέντρο της Κοινότητας.

ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΟΜΟΘΡΗΣΚΩΝ ΣΤΑ ΤΡΙΚΑΛΑ

Οι Ισραηλιτικές Κοινότητες έχουν μεριμνήσει για τη μετάβαση των ενδιαφερομένων ομοθρήσκων με πούλμαν:

- **ΑΘΗΝΑ - ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΟΥΛΜΑΝ ΑΠΟ ΑΘΗΝΑ ΕΩΣ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2018** (Πληροφορίες Ι.Κ. Αθηνών, τηλ.: 210 32 52 823)
- **ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ** (επικοινωνία με την Κοινότητα τηλ.: 2310 275 701)
- **ΛΑΡΙΣΑ** (αναχώρηση Κυριακή 11.11.2018, επικοινωνία με την Κοινότητα τηλ.: 2410 532 965)
- **ΒΟΛΟΣ** (αναχώρηση Σάββατο 10.11.2018 & επιστροφή 11.11.2018, επικοινωνία με την Κοινότητα τηλ.: 24210 25 302)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΕΥΧΟΣ του Δελτίου ΤΑ ΝΕΑ ΜΑΣ
ΘΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕΙ τον **ΝΟΕΜΒΡΙΟ 2018**.

Στείλτε μας τις ειδήσεις της Κοινοτήτάς σας
μέχρι την **1^η/11/2018**

στο pr@kis.gr

Οκτώβριος 2018

